

## [Grethe Philip.]

fundet som helhed, og at denne forud givne mængde bør fordeles på færre arbejdshænder end hidtil. Det er jo en ældgammel teori, som vi genkender fra den tidlige industrialisme, men jeg mener ikke, teorien er rigtig, i hvert fald ikke i den meget forenklede form, hvori den ofte fremsættes. Det er ikke rigtigt, at det er en økonomisk nødvendighed at have ledighed, og at man enten skal hindre folk i at tage fuldt arbejde eller via pensionsordninger eller nedsat arbejdstid lempe folk mere eller mindre ud af arbejdsmarkedet. På ganske kort sigt kan det måske have noget på sig, men ikke på lang sigt. At man så af andre grunde kan gå ind for lettere adgang til deltidsarbejde og til tidlig pensionering er en helt anden sag.

Jeg vil derfor på det skarpeste tage afstand fra disse sørgmodige betragtninger om, at vi so oder so bliver nødt til at indstille os på varigt at have mange ledige, enten det nu gøres åbent eller mere eller mindre camoufleret, men der er det rigtige i det, at vi ikke har frit slag med hensyn til, hvordan vi vil indrette os, hvis vi skal forene høj beskæftigelse og økonomisk stabilitet, det vil sige have ro både om priserne og om valutaen.

Nationalbankdirektør Erik Hoffmeyer siger i en kronik med titlen „Beskæftigelse og inflation“, som blev bragt den 25. i denne måned i Politiken, at der kun er to veje at vælge imellem: enten det gennemsocialiserede samfund, hvor staten fastsætter lønningerne og overtager ledelsen af virksomhederne, eller som den anden mulighed indkomstpolitik. At vi i det radikale venstre går ind for indkomstpolitik, behøver jeg vel ikke her at sige. Det har været partiets linje igennem mange år. Beklageligvis må det konstateres, at det har knebet svært med at få denne indkomstpolitik realiseret, men mon det dog alligevel ikke er ved at nå ud til en bred kreds, at der er en meget nær forbindelse mellem de lønkrav, vi stiller, på den ene side og vor konkurrenceevne udadtil og derved også beskæftigelsesmulighederne på den anden side? Det bliver spørgsmålet om omkostningsstabilisering, der vil stå i centrum for de økonomiske overvejelser i de kommende måneder, og det bliver resultatet heraf, der bliver afgørende for, hvor hurtigt og hvor langt vi kan nedbringe ledig-

heden. Jeg ønsker statsministeren en god vind under sejladsen.

Hurtig styrkelse af vor konkurrenceevne er så meget mere vigtig, som betalingsbalancen viser stadig mere ugunstige tal her i de sidste måneder. Selv om bortfaldet af moms-nedsættelsen kan have medvirket noget til det, bør man næppe være for optimistisk. Der er utvivlsomt også tale om, at tomme lagre fyldes op, altså noget, der vil fortsætte en tid fremover.

Den udenlandske konjunkturoppgang, som vi nu ser, vil formodentlig smitte af på os i løbet af kort tid. Det vil styrke beskæftigelsen, og det er et meget stort gode, men samtidig vil det også skærpe valutasituationen for os. Derfor må vi indstille os på, at der meget hurtigt kan blive behov for at skifte taktik i vores finanspolitik. I lavkonjunktur er det en klog foranstaltning at sætte skub i beskæftigelsen, men under opadgående konjunkturer kan der blive brug for en hurtig opbremsning.

Ved tilrettelæggelsen af de beskæftigelsesfremmende arbejder blev der da også lagt stor vægt på, at det skulle være projekter, der hurtigt kunne afvikles eller nedtrappes. Politisk er det som regel betydelig lettere at få støtte til at stimulere beskæftigelsen end til at lægge en dæmper på den. Jeg håber, ja, jeg regner faktisk med, at regeringen vil bremse op hurtigt, hvis økonomiske hensyn tilsiger det, også selv om det ikke umiddelbart finder fuld forståelse inden for socialdemokratiets egne cirkler.

Jeg formoder, at regeringen meget hurtigt vil tage initiativ til at optage forhandlinger om besparelser for næste år, og finansministerens bemærkninger her tidligere på dagen siger jo også, at det vil finde sted. Men ud fra de nye erfaringer, vi nu har om, at selv meget spareivrige politikere kan være yderst træge til at gå med til besparelser, hvor det gælder egne favoritposter, forudser jeg, at der vil komme besværligheder, men jeg mener også, at de skal overvindes.

Jeg vil gentage min advarsel fra forleden dag mod at gribe til den lette udvej med yderligere store generelle besparelser på rammebevillingerne. Jeg tror, som jeg sagde forleden dag, ikke, at det går i længden. Der kan være noget paradoksalt i disse besparelser i en tid med arbejdsløshed, og mange mennesker har svært ved at forstå ideen i